

ea in qua corpus humanum resolvitur, cineres dicuntur. Secundo propter causam resolutionis, quae est incendium fomitum, quo corpus humanum radicitus est infectum: unde ad purgationem huius infectionis oportet usque ad prima componentia corpus humanum resolvi. Quod autem per incendium resolvitur, dicitur in cineres resolvi: & ideo ea in qua corpus humanum dissolvitur, cineres dicuntur.

Ad tertium dicendum, quod ille ignis qui faciem mundi purgabit, poterit statim corpora illorum qui vivi inveniuntur usque ad cineres resolvere, sicut etiam alia mixta resolvit in praesentem materiam.

Ad quartum dicendum, quod motus non accipit speciem a termino a quo, sed a termino ad quem: & ideo resurrectio Sanctorum, quae erit gloriosa, oportet quod differat a resurrectione impiorum, quae non erit gloriosa, penes terminum ad quem, non autem penes terminum a quo. Convenit enim frequenter non esse eundem terminum ad quem, existente eodem termino a quo: sicut de nigredine potest moveri aliquid in albedinem, & in pallorem.

## SOLUTIO III.

Ad tertiam quaestionem dicendum, quod circa hoc est triplex opinio.

Quidam enim dicunt, quod corpus humanum nunquam resolvitur usque ad elementa, & ita semper in cineribus manet aliqua vis addita elementis quae facit naturalem inclinationem ad eandem animam. Sed haec positio contrariatur auctoritati Augustini indirecte, & sensui, & rationi: quia omnia composita ex contrariis possibile est resolvi in ea ex quibus componuntur.

Et ideo alii dicunt, quod illae partes elementorum in quas humanum corpus resolvitur, retinent plus de luce ex hoc quod fuerunt animae humanae conjunctae, & ex hoc habent quamdam inclinationem ad animas. Sed hoc iterum frivolum est: quia partes elementorum sunt unius naturae, & aequaliter habent participationem lucis, & obscuritatis.

Et ideo aliter dicendum est, quod in cineribus illis nulla est naturalis inclinatio ad resurrectionem, sed solum ex ordine divinae providentiae, quae statuit illos cineres iterum animae conjungi: & ex hoc convenit quod illae partes elementorum iterato conjungantur, & non aliae.

Unde patet solutio ad primum.

Ad secundum dicendum, quod anima separata a corpore manet in eadem natura quam habebat cum corpori esset conjuncta; quod de corpore non convenit: & ideo non est simile.

Ad tertium dicendum, quod verbum illud Job non est intelligendum, quod vitia actu manent in pulveribus mortuorum, sed secundum ordinem divinae justitiae, quo sunt deputati pulveres illi ad corporis reparationem, quod pro peccatis commissis cruciabitur in aeternum.

## ARTICULUS V.

Utrum post resurrectionem quilibet cognoscat peccata quae fecit.

1. Ad quintum sic proceditur. Videtur quod post resurrectionem non quilibet cognoscat peccata quae fecit. Omne enim quod cognoscitur

(1) Al. deest patet. (2) Al. a peccatis. (3) Vulgata: manifestari oportet.

mus, vel de novo per sensum accipimus, vel de thesauro memoriae educitur. Sed homines post resurrectionem suam peccata non poterunt sensu percipere, quia iam transierunt; sensus autem est tantum praesentium: multa etiam peccata a memoria exciderunt peccantis, quae non poterunt de thesauro memoriae educi. Ergo non omnium peccatorum quae fecit, resurgens cognitionem habebit.

2. Praeterea. Sicut in littera dicitur, conscientiae libri quidam sunt, in quibus merita singulorum leguntur. Sed in libris non potest legi aliquid, nisi nota eius contineatur in libro; notae autem quaedam peccatorum remanent in conscientia, ut Rom. 1. in Glossa (1) patet, quae non videntur aliud esse, quam reatus, vel macula. Cum igitur multorum peccatorum macula, & reatus a multis sit deletus per gratiam, videtur quod non omnia peccata quae fecit, possit aliquis in sua conscientia legere; & sic idem quod prius.

3. Praeterea. Crescente causa crescit effectus. Sed causa quae facit nos dolere de peccatis quae ad memoriam revocamus, est charitas. Cum ergo in Sanctis resurgentibus sit perfecta charitas, maxime (2) de peccatis dolebunt, si ea ad memoriam revocabunt: quod non potest esse, quia fugiet ab eis & dolor, & gemitus, ut dicitur Apocal. xxi. Ergo propria peccata ad memoriam non revocabunt.

4. Praeterea. Sicut se habebunt resurgentes damnati ad bona quae fecerunt aliquando, ita se habebunt resurgentes beati ad peccata quae aliquando commiserunt. Sed resurgentes damnati, ut videtur, cognitionem de bonis quae aliquando fecerunt, non habebunt: quia per hoc poena eorum multum alleviaretur. Ergo nec beati habebunt cognitionem peccatorum quae commiserunt.

Sed contra est quod Augustinus dicit XX. de Civ. Dei, cap. xiv. quod quaedam vis divina aderit, qua fiet, quod cuncta peccata ad memoriam revocentur.

Praeterea. Sicut se habet humanum iudicium ad testimonium exterius, ita se habet iudicium divinum ad testimonium conscientiae, ut patet I. Reg. xvi. 7. *Homines vident ea quae parent, Deus autem intuetur cor.* Sed non posset perfecte iudicium humanum esse de aliquo, nisi testes de omnibus de quibus iudicandum est, testimonium deponerent. Ergo oportet, cum iudicium divinum sit perfectissimum, quod conscientia omnia teneat de quibus iudicandum est. Sed iudicandum erit de omnibus operibus bonis & malis: II. Corinth. v. 10. *Omnes (3) adstabimus ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum.* Ergo oportet quod conscientia unuscujusque retineat omnia opera quae fecit, sive bona, sive mala.

## QUAESTIUNCULA II.

1. Ulterius. Videtur quod non quilibet possit legere omnia quae sunt in conscientia alterius. Resurgentium enim non erit limpidior cognitio quam nunc sit Angelorum, quorum aequalitas resurgentibus promittitur Math. xxi. Sed Angeli non possunt invicem in suis cordibus videre ea quae dependent a libero arbitrio, unde indigent locutione ad invicem innotescenda, ut in II. Lib. dist. xi. quaest. 1. art. 3. dictum est. Ergo nec resurgentes poterunt inspicere ea quae continentur in conscientia aliorum.

2. Praeterea. Omne quod cognoscitur, vel cognoscitur

citur in se, vel in sua causa, vel in suo effectu. Sed merita, vel demerita, quae continentur in conscientia alicujus, non poterit alius in seipsis cognoscere, quia solus Deus cordi illabitur, & secreta ejus intuetur: similiter nec in causa sua, quia non omnes videbunt Deum, qui solus potest imprimere in affectum, ex quo procedunt merita, vel demerita: similiter etiam nec in effectu, quia multa demerita erunt quorum nullus effectus remanebit, eis per poenitentiam totaliter abolitis. Ergo non omnia quae sunt in conscientia alicujus, poterit quilibet alius cognoscere.

3. Praeterea. Joannes Chrysostomus dicit, hom. xxxi. in Epist. ad Hebr. ut habitum est supra dist. xvii. in littera: *Nunc autem si recorderis peccatorum tuorum, & frequenter ea in conspectu Dei pronunties, & pro eis depreceris, citius illa delebis. Si vero oblivisceris, tunc eorum recordaberis nolens, quando publicabuntur, ac in conspectu omnium amicorum, & inimicorum, Sanctorumque Angelorum profrentur.* Ex hoc accipitur quod illa publicatio poena est negligentiae qua homo confessionem praetermittit. Ergo illa peccata de quibus homo confessus est, non publicabuntur aliis.

4. Praeterea. Solatium est alicui, si scit se habere multos socios in peccato, & minus inde verecundatur. Si ergo quilibet peccatum alterius cognoscat, cujuslibet peccatoris erubescencia multum minuetur; quod non competit. Ergo non omnes omnium peccata cognoscent.

Sed contra. Super illud I. Corinth. iv. 5. *Illuminabit abscondita tenebrarum*, dicit Glossa vetus ex Haymone: „Gesta, & cogitata, bona, & mala tunc aperta, & nota erunt omnibus.“

Praeterea. Omnium beatorum peccata praeterita aequaliter erunt abolita. Sed aliquorum Sanctorum peccata sciemus, sicut Magdalene, & Petri, & David. Ergo pari ratione aliorum electorum peccata scientur, & multo magis damnatorum.

## QUAESTIUNCULA III.

1. Ulterius. Videtur quod non omnia merita, & demerita propria, & aliena ab aliquo uno intuitu videantur. Ea enim quae singillatim considerantur, non videntur uno intuitu. Sed damnati singillatim considerabunt sua peccata, & ea plangent: unde dicitur Sap. v. 8. *Quid nobis profuit superbia? &c.* Ergo non omnia videbunt uno intuitu.

2. Praeterea. Philosophus dicit in II. Topic. cap. iv. quod non contingit simul plura intelligere. Sed merita, & demerita propria, & aliena non videbuntur (1) nisi intellectu. Ergo non poterunt omnia simul videri.

3. Praeterea. Intellectus damnatorum hominum non erit post resurrectionem elevatior quam nunc sit bonorum Angelorum quantum ad naturalem cognitionem qua cognoscunt res per species innatas. Sed tali cognitione naturali non vident plura simul, ut in II. Lib. dist. 111. dictum est. Ergo nec tunc damnati poterunt omnia facta sua simul videre.

Sed contra. Super illud Job vii. *Induetur confusione*, dicit Glossa (Gregorii): „Viso iudice, omnia mala ante oculos mentis versant.“ Sed iudicem subito videbunt. Ergo similiter mala quae commiserunt, & eadem ratione omnia alia.

Praeterea. Augustinus XX. de Civ. Dei cap. xiv. habet pro inconvenienti quod legatur aliquis liber ma-

(1) Al. in intellectu. Nicolai, nisi in intellectu.

terialis in iudicio, in quo facta singulorum sunt scripta, eo quod nullus valeat aestimare illius libri magnitudinem, vel quanto tempore legi posset. Sed similiter non posset aestimari tempus quantum oporteret ponere ad considerandum omnia merita, & demerita sua, & aliena ab aliquo homine, si successive diversa videant. Ergo oportet ponere quod omnia simul videat unusquisque.

## SOLUTIO I.

Respondeo dicendum ad primam quaestionem, quod, sicut dicitur Rom. 11. in illa die cum iudicabit Dominus, testimonium unicuique sua conscientia reddet, & cogitationes erunt accusantes, & defendentes: & quia oportet quod testes, & accusator, & defensor in quolibet iudicio habeant eorum notitiam quae in iudicio versantur, in illo autem communi iudicio omnia opera hominum in iudicium venient; oportet quod omnium operum suorum quisque tunc notitiam habeat: unde conscientiae singulorum erunt quasi quidam libri continentes res gestas, ex quibus iudicium procedet, sicut etiam in iudicio humano registris utuntur. Isti sunt libri, de quibus Apocal. xx. 12. dicitur: *Libri aperti sunt, & alius liber apertus est vita; & iudicati sunt mortui ex his quae scripta erant in libris secundum opera ipsorum*: ut per libros qui dicuntur sic aperti, ut Augustinus exponit XX. de Civ. Dei (cap. xiv.) significentur Sancti novi, & veteris testamenti, in quibus Deus ostendit quae mandata fieri jusset: unde, ut Richardus de Sancto Victore dicit (tract. de iudiciaria potestate circa med.) eorum corda erunt quasi quaedam canonum decreta: sed per librum vitae, de quo subjungitur, intelliguntur conscientiae singulorum: quae dicuntur singulariter liber unus, quia una virtute divina fiet ut cunctis ad memoriam sua facta revocentur. Et haec vis, in quantum ad memoriam reducit homini sua facta, liber vitae dicitur. Vel per primos libros, conscientiae intelliguntur, per secundum sententia iudicis in eius providentia descripta.

Ad primum ergo dicendum, quod quamvis multa merita, vel demerita a memoria excident, tamen nullum eorum erit quod non aliquo modo remaneat in suo effectu; quia merita, quae non sunt mortificata, manebunt in praemium quod eis redditur; quae autem sunt mortificata, manent in reatu ingratitudinis, quae augentur ex hoc quod homo post gratiam susceptam peccavit: similiter etiam demerita, quae non sunt per poenitentiam deleta, manent in reatu poenae quae eis debetur; quae autem poenitentia delet, manent in ipsa poenitentiae memoria, quam simul cum aliis meritis in notitiam habebunt. Unde in quolibet homine erit aliquid ex quo possit ad memoriam sua opera revocare; & tamen, ut Augustinus dicit, principaliter ad hoc vis divina operabitur.

Ad secundum dicendum, quod jam patet ex dictis quod aliqua nota manent in conscientia singulorum de operibus a se factis: nec oportet quod notae istae sint reatus tantum, ut ex dictis patet.

Ad tertium dicendum, quod quamvis charitas sit nunc causa dolendi de peccato, tamen Sancti in patria erunt ita perfusi gaudio, quod dolor in eis locum habere non poterit: & ideo de peccatis non dolebunt, sed potius gaudebunt de divina misericordia qua eis sunt peccata relaxata, sicut etiam nunc Angeli gaudent de iustitia divina, qua fit ut deserti a gratia in pec-



peccato ruant illi quos custodiunt, quorum tamen saluti sollicite invigilant. Ad quartum dicendum, quod mali cognoscent omnia bona quae fecerunt; & ex hoc non minuetur eorum dolor, sed magis augebitur, quia maximus est dolor multa bona perdidisse: propter quod Boetius dicit in II. de Consol. (propos. xlv.) quod summum infortunii genus est fuisse felicem.

SOLUTIO II.

Ad secundam quaestionem dicendum, quod in ultimo & communi iudicio oportet quod divina iustitia omnibus evidenter appareat; quod nunc in plerisque latet. Sententia autem condemnans, vel praemians iusta esse non potest, nisi secundum merita, vel demerita proferatur: & ideo sicut oportet quod iudex, & assessor iudicis merita causae cognoscat, ad hoc quod iustam sententiam proferat; ita oportet ad hoc quod iusta sententia appareat, quod omnibus sententiam cognoscentibus merita innotescant. Unde quia sicut cuilibet nota erit sua praemiatio, & sua damnatio, ita & omnibus aliis innotescet; oportet quod sicut quilibet sua merita, vel demerita reducat ad memoriam, ita etiam & aliena ejus cognitioni subiaceant. Et haec est probabilior, & communior opinio, quamvis Magister contrarium dicat in littera, scilicet quod peccata quae sunt per poenitentiam deleta, in iudicio aliis non patebunt. Sed ex hoc sequitur quod nec etiam poenitentia de peccatis illis (1) perfecta cognoscentur, in quo multum detraheretur Sanctorum gloriae, & laudi divinae, qui tam misericorditer Sanctos suos liberabit.

Ad primum ergo dicendum, quod omnia merita praecedentia, vel demerita facient aliquam quantitatem in gloria, vel miseria hominis resurgentis, ut ex dictis patet: & ideo ex exterioribus visis poterunt cuncta in conscientia videri, & praecipue divina virtute ad hoc operante, ut sententia iudicis iusta appareat omnibus.

Ad secundum dicendum, quod merita, vel demerita poterunt aliis ostendi in suis effectibus, ut ex dictis patet, vel etiam in seipsis per divinam virtutem, quamvis ad hoc virtus intellectus creati non sufficiat.

Ad tertium dicendum, quod publicatio peccatorum ad ignominiam peccantis est effectus negligentiae quae committitur in omissione confessionis; sed quod peccata Sanctorum revelantur, non poterit eis esse in erubescantiam, vel verecundiam, sicut nec Mariae Magdalene est in confusionem quod peccata sua in Ecclesia publice recitantur: quia verecundia est timor ingloriationis, ut dicit Damascenus (de Fid. orth. Lib. II. cap. xv.) qui in beatis esse non poterit. Sed talis publicatio erit eis ad magnam gloriam propter poenitentiam quam fecerunt, sicut & confessor approbat eum qui magna scelera fortiter confitetur. Dicuntur autem peccata esse deleta, quia Deus non videt ea ad puniendum.

Ad quartum dicendum, quod ex hoc quod peccator aliorum peccata inspiciet, in nullo sua confusio minuetur; sed magis augebitur, (2) in alieno vituperio suum vituperium magis perpendens. Quod

(1) Nicolai perfecte. (2) Nicolai: dum in alieno vituperio suum vituperium magis perpendet. (3) Textus: non irrationabiliter.

enim ex tali causa confusio minuat, convenit ex hoc quod verecundia respicit aestimationem hominum, quae ex consuetudine redditur levior; sed tunc confusio respicit aestimationem Dei, quae est secundum veritatem de quolibet peccato, sive sit unius tantum, sive multorum.

SOLUTIO III.

Ad tertiam quaestionem dicendum, quod circa hoc est duplex opinio.

Quidam enim dicunt, quod omnia merita, vel demerita simul aliquis videbit, sua, & aliena, in instanti: quod quidem de beatis facile credi potest, quia omnia in uno videbunt, & sic non est inconveniens quod simul plura videant; sed in damnatis, quorum intellectus non est elevatus ut possit Deum videre, & in eo omnia alia, est magis difficile.

Et ideo alii dicunt, quod mali simul omnia videbunt in genere sua peccata; & hoc sufficit ad accusationem illam quae debet esse in iudicio, vel absolutionem: non autem videbunt simul omnia descendendo ad singularia. Sed hoc etiam non videtur consonum dictis Augustini XX. de Civ. Dei, cap. xiv. qui dicit, quod omnia mentis intuitu enumerabuntur: quod autem in genere cognoscitur, non enumeratur.

Unde potest eligi media via, quod singula considerabunt, non tamen in instanti, sed in tempore brevissimo, divina virtute ad hoc adjuvante: & hoc est quod Augustinus dicit ibidem, quod mira celeritate enumerabuntur. Nec hoc est impossibile: quia in quolibet parvo tempore sunt infinita instantia in potentia.

Et per hoc patet responsio ad utramque partem.

EXPOSITIO TEXTUS.

In jussu, & in voce Archangeli, & in tuba Dei descendet de caelo. Potest per haec tria idem significari, ut illa vox dicatur jussus quantum ad virtutem, quia ei corpora mortuorum obediunt; vox Archangeli, id est Christi, qui est Princeps Angelorum, quantum ad dignitatem proferentis: tuba quantum ad evidentiam. Vel jussus refertur ad causam principalem, scilicet divinam virtutem, cui obediunt omnia; vox Archangeli ad ministerium Angelorum; sed tuba ad operationem hominis Christi: haec enim tria in resurrectione operabuntur.

Unde (1) rationabiliter putari potest, peccata hic per poenitentiam deleta, & deleta, illic etiam tegi aliis. Sustinendo Magistrum potest dici, quod peccata iustorum non venient in notitiam ut peccata, sed ut dimissa: sic enim considerationi cujuslibet occurrent. Unde ex hoc non sequitur confusio, sed gloria. Dicuntur autem tegi, in quantum Deus ea non videt ad puniendum, sicut exponit Glossa (Augustini) super illud Psal. xxxi. Beati quorum remissa sunt iniquitates, &c.

Contra vero scribens ad Marcellam Hieronymus testari videtur. Quidam dicunt, quod Hieronymus non dixit hoc asserendo, sed opinionem cujusdam Graeci recitando.

DIS-

(1) Nicolai: dum in alieno vituperio suum vituperium magis perpendet.

De aetate, & statura resurgentium.

Solent autem nonnulli percontari, & querere, an in eadem aetate, & statura corporis omnes resurrecturi sint. Quidam putaverunt omnes resurrecturos secundum mensuram aetatis, & staturae Christi, ideo quia Apostolus ait (Ephes. iv. 12.), Donec occurramus omnes in virum perfectum in mensuram aetatis plenitudinis Christi. Sed his verbis non eadem resurgentibus assignatur statura, sed aetas. Omnes enim in eadem aetate resurgent in qua Christus mortuus est, & resurrexit, cujuscumque aetatis mortui fuerint. Virum autem posuit, non ut distingueret sexum, sed ut significaret perfectionem virium, quam tunc habebunt; sed non omnes eandem staturam corporis obtinebunt. Unde Augustinus (Lib. XXII. de Civ. Dei cap. xv.) Non ait, In mensuram corporis, vel staturae, sed aetatis, quia unusquisque suam recipiet mensuram corporis, quam vel habuit in juventute, etiam si senex obiit, vel fuerat habiturus, si ante est defunctus. Aetas vero erit illa ad quam pervenit Christus, scilicet juvenilis; ut circa triginta annos. Triginta enim dicitur annorum & trium mensium erat aetas Christi, in qua mortuus est, & resurrexit. Non est autem fas dicere, quod in resurrectione accedat corpori magnitudo, quam nec habuit (1) hic, nec erat habiturum diu vivendo; nec majora corpora redigenda sunt ad modum dominici corporis. Periret enim multum de illis corporibus, cum nec periturus sit capillus, ut ait Dominus (Luc. xxi. 18.), Capillus de capite vestro non peribit.

Quod resurget quidquid fuit de substantia, & natura corporis, & in eadem parte corporis.

NON (2) enim perit Deo terrena materies, de qua mortalium creatur caro; sed in quemlibet pulverem cineremve solvatur, in quoslibet alios, aurasque diffugiat, & quamcumque aliorum corporum substantiam, vel in ipsa elementa vertatur, in quorumcumque animalium, vel hominum cibum, carnemque muetur, illi animae in puncto temporis (3) redibit quae illam carnem primum, ut homo fieret, cresceret, viveret, animavit. Ipsa ergo terrena materies, quae discedente anima fit cadaver, non ita in resurrectione reparabitur, ut ea quae dilabuntur, & in alias atque alias rerum species vertuntur, quamvis ad corpus redeant, unde dilapsa sunt, ad easdem quoque corporis partes ubi fuerunt, redire necesse sit. Alioquin si capillis redit quod tam crebra tonsura detraxit, si unguibus quod toties dempsit exsectio, immoderata, & indecens cogitantibus resurrectionem carnis, & ideo non credentibus occurrit (4) infirmitas. Sed quemadmodum si statua cujuslibet solubilis metalli igne liqueceret, vel contereretur in pulverem, vel confunderetur in masam, & eam vellet artifex rursus ex illius materia, & quantitate separare, nihil interesset ad ejus integritatem, quae particula materiae cui membro staturae redderetur, dum tamen totum ex quo constituta fuerat, restituta resumeret; ita Deus mirabilis, atque ineffabilis artifex de toto quo caro nostra extiterat, eam mirabili celeritate restituet: nec aliquid artinebit ad ejus reintegrationem: utrum capilli ad capillos redeant, & ungues ad ungues, an quidquid eorum perierat, muetur in carnem, & in partes alias revocetur, curante artificis providentia ne quid indecens fiat. Indecorum quippe, aliquid ibi non erit, sed quidquid futurum est, hoc decebit: quia nec futurum est, si non decebit. Ex Augustino in Enchirid. cap. LXXXVIII.

Quod Sancti sine omni deformitate resurgent.

HOC autem in corporibus Sanctorum intelligendum est, de quibus consequenter adjungit (Augustinus ibid. cap. xc1.) Resurgent ergo Sanctorum corpora sine ullo vitio, sine ulla deformitate, sicut sine ulla corruptione, onere, difficultate; in quibus tanta facilitas, quanta felicitas erit, propter quod & spiritalia dicta sunt, cum proculdubio corpora sint futura, non spiritus. Ex his apparet quod una erit aetas omnium resurgentium, scilicet juvenilis, statura vero diversa, scilicet quam quisque habuerit in juvenili aetate, vel erat habiturus, si ante est defunctus. Nec de substantia qua hominis caro creatur, aliquid peribit, sed omnium particularum ante dispersarum collectione reintegrabitur naturalis substantia corporis: Sanctorumque corpora sine omni vitio fulgida sicut sol resurgent, praecisus cunctis deformitatibus quas hic habuerunt.

Si mali tunc habeant quas hic habuerunt deformitates.

DE reprobis autem quaeri solet, an cum deformitatibus hic habitis resurgant. Hoc autem Augustinus non asserit, sed dubium relinquit, ita inquit (in Enchirid. cap. xc11.) Quicumque ab illa partitionis massa quae per Adam facta est, non liberantur per Christum, resurgent quidem etiam ipsi unusquisque cum sua carne, sed ut cum diabolo, ejusque angelis puniantur. Utrum vero ipsi cum vitiiis, & deformitatibus suorum corporum resurgant, quaecumque in eis gestarunt, inquirendo laborare quid opus est? Non enim fatigare nos debet incerta eorum habitudo, vel pulchritudo quorum erit certa, & sempiterna damnatio. Ecce non diffinit, an tunc habeant deformitates quas hic habuerunt reproborum corpora.

Quia non consumerunt corpora quae tunc ardebunt.

SI vero quaeritur de corporibus malorum, quomodo in igne ardeant, & non consumantur, Augustinus (de Civ. Dei Lib. XXI. cap. 111. variis exemplis adruit, & sempiternis ignibus ea ardere, & non consumi.

(1) Al. deest hic. (2) Nicolai. Ponit etiam in Enchiridio cap. LXXXVIII. Non enim &c. (3) Nicolai reddit, ut Augustini textus. Supple Deus. (4) Al. infirmitas.